

Over recht en regels in de verzekeringsbranche.

PORTEFEUILLEOVERDRACHT: WELKE PLICHTEN VERHUIZEN MEE?

HET KAN GEBEUREN DAT EEN TUSSENPERSON NA DE OVERNAME VAN EEN ASSURANTIEPORTEFEUILLE WORDT AANGESPROKEN VOOR FOUTEN DIE DOOR DE VOORMALIG TUSSENPERSON Zouden ZIJN GEMAAKT. DAT ROEPT DE VRAAG OP OF EEN DERGELIJKE AANSpraak KANS VAN SLAGEN HEEFT. DIE VRAAG HEEFT IN DE CIVIELE RECHTSpraak EN IN PROCEDURES BIJ KIFID AL EEN AANTAL KEER TER BEANTWOORDING VOORGELEGEn.

Dat was ook het geval in de kwestie die leidde tot de uitspraak van Kifid van 23 april 2019 (nr. 2019-295). In deze kwestie had de aangesproken tussenpersoon een assurantieportefeuille per 1 juni 2014 gekocht. De tussenpersoon werd vervolgens (onder meer) aangesproken voor een beroepsfout die in de periode van oktober 2009 tot 1 juni 2014 – dus voor de overname van de assurantieportefeuille – zou zijn gemaakt.

Kifid oordeelde dat de tussenpersoon die de assurantieportefeuille had overgenomen, niet kon worden aangesproken voor (mogelijke) fouten die de eerdere tussenpersoon had gemaakt. Dat lijkt misschien een logische uitspraak, maar zeker niet in alle gevallen zal tot deze uitkomst worden gekomen. Bedacht moet namelijk worden dat de Geschillencommissie tot deze uitspraak kwam aan de hand van de uitleg die aan de koopovereenkomst

over de assurantieportefeuille werd gegeven. Volgens Kifid bleek uit die koopovereenkomst dat door de verkoop enkel de rechten die uit de assurantieportefeuille voortvloeien op de tussenpersoon waren overgegaan. In de koopovereenkomst zou niet gesproken worden over verplichtingen die door de verkoop over zouden zijn gegaan. Kifid concludeerde dan ook dat van een overname van de gehele rechtsverhouding daarom geen sprake was.

CONTRACTSOVERNEMING

Voor een goed begrip van de uitspraak is het van belang om een onderscheid te maken tussen portefeuillerecht enerzijds en de overeenkomst van opdracht tussen de oude tussenpersoon en de verzekeringnemer anderzijds. Een uitvoerige beschouwing over wat onder het portefeuillerecht moet worden begrepen, gaat het bestek van deze bijdrage te buiten. In het kort kan worden opgemerkt dat het portefeuillerecht de verhouding tussen de tussenpersoon en de verzekeraar behelst.

**MAAK ZO SPOEDIG MOGELIJK
NA PORTEFEUILLEOVERDRACHT
EEN AFSPRAAK MET DE
VERZEKERINGNEMER OM DE
PORTEFEUILLE DOOR TE NEMEN**

Twee zaken moeten van elkaar worden onderscheiden: het portefeuillerecht en de (contractuele) verhouding tussen de oude tussenpersoon en de verzekeringnemer, van waaruit de (civielrechtelijke) zorgplicht voortvloeit. Ook die verhouding kan aan de nieuwe tussenpersoon worden overdragen door middel van contractsoverneming. Alleen wanneer de overeenkomst van opdracht door contractsoverneming op de nieuwe tussenpersoon is overgegaan, kan de nieuwe tussenpersoon worden aangesproken voor eventuele fouten van de oude tussenpersoon.

Contractsoverneming komt tot stand tussen drie partijen: de overdrager (de oude tussenpersoon), de verzekeringnemer en de overnemer (de nieuwe tussenpersoon). Voor contractsoverneming is een schriftelijke overeenkomst (akte) tussen de oude en de nieuwe tussenpersoon vereist. Daarnaast is medewerking van de verzekeringnemer een vereiste. Die medewerking is overigens vormvrij en kan schriftelijk, mondeling en ook stilzwijgend geschieden. Indien de aanvaarding niet uitdrukkelijk geschiedt, kan deze uit gedragingen worden afgeleid. Ook kan de medewerking achteraf worden verleend.

UITLEG KOOPVEREENKOMST

Of sprake is van contractsoverneming is dus in belangrijke mate een kwestie van uitleg van de koopovereenkomst (tussen de nieuwe en de oude tussenpersoon). Van belang daarbij is dat de verzekeringnemer niet bij de totstandkoming van de overeenkomst betrokken is. Dit maakt dat te meer van belang is dat de bedoeling van partijen (lees: de oude en de nieuwe tussenpersoon) zonneklaar uit de overeenkomst blijkt. Aan de tekst van de bepalingen in de koopovereenkomst zal in die gevallen veelal doorslaggevende betekenis toekomen.

Als het dus niet de bedoeling is dat ook de overeenkomst van opdracht met de verzekeringnemer op de nieuwe tussenpersoon overgaat, is het van belang om dit duidelijk uit de koopovereenkomst te laten blijken. Dat kan bijvoorbeeld door in de overeenkomst op te nemen dat de koopovereenkomst niet ook een overname omvat van de rechtsverhouding tussen de oude tussenpersoon en de verzekeringnemers die tot de over te nemen assurantieportefeuille behoren.

Daarnaast is het aan te bevelen om duidelijk aan de verzekeringnemers die tot de overgenomen assurantieportefeuille behoren te communiceren dat met (het kantoor) van de nieuwe tussen-

persoon een nieuwe overeenkomst van opdracht wordt gesloten, al dan niet onder toepasselijkheid van de algemene voorwaarden van de nieuwe tussenpersoon (waarbij die voorwaarden dan uiteraard ook aan de verzekeringnemer moeten worden toegezonden). Door helder met de verzekeringnemer te communiceren, wordt voorkomen dat over de aard en omvang van de portefeuilleoverdracht in een later stadium discussie kan bestaan.

CONTROLE PORTEFEUILLE

Dat de nieuwe tussenpersoon niet voor fouten van de oude tussenpersoon kan worden aangesproken als geen sprake is van contractsoverneming, laat onverlet dat de nieuwe tussenpersoon wel een zelfstandige verplichting heeft om te controleren of de verzekeringnemers die tot zijn portefeuille zijn gaan behoren, adequaat zijn verzekerd. Eventuele fouten van de oude tussenpersoon moeten dan – zo mogelijk – hersteld worden. Laat de nieuwe tussenpersoon dat na, dan kan hij daarvoor onder omstandigheden worden aangesproken. Dit betreft dus een eigen beroepsfout van de nieuwe tussenpersoon, die voortvloeit uit een beroepsfout die door de oude tussenpersoon is gemaakt.

Bij het beoordelen van de overgenomen portefeuille heeft de nieuwe tussenpersoon een bepaalde termijn (van meestal enkele maanden) om aan zijn zorgplicht te voldoen. Het verdient daarom aanbeveling om zo spoedig mogelijk na de overdracht van de portefeuille een afspraak met de verzekeringnemer te maken om de verzekeringsportefeuille door te nemen en om eventuele fouten van de oude tussenpersoon te herstellen. ■